

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

Затверджено

На засіданні кафедри початкової та
дошкільної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № __ від _____ 2020 р.)

Завідувач кафедри _____

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 012 Дошкільна освіта

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Львів 2020 р.

Робоча програма з дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти Новосельська Н.Т.

Обговорено та рекомендовано до затвердження кафедрою початкової та дошкільної освіти
«___» _____ 2020 р., протокол № ___

Завідувач кафедри _____ проф. Мачинська Н.І.

Схвалено Вченою радою факультету педагогічної освіти

Протокол від «___» _____ 2020 р., № ___

Голова Вченої ради _____ доц. Герцюк Д.Д.

«___» _____ 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва»)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 8	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр, назва)	Нормативна	
	Спеціальність <u>012 Дошкільна освіта</u>	Рік підготовки: 3-й	
		Семестр	
		5-й	6-й
Змістових модулів – 2	Рівень вищої освіти - бакалавр	Лекції – 48 год.	
Загальна кількість годин - 240		Практичні – 96 год.	
		Самостійна робота – 96 год.	
		ІНДЗ:	
		Вид контролю: іспит – 5-й семестр іспит – 6-й семестр	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва» є: формування і розвиток у студентів комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у процесі опанування художніх цінностей та способів художньої діяльності шляхом здобуття власного естетичного досвіду.

Головними завданнями курсу є:

теоретичні:

- оволодіння теоретичними знаннями про специфіку відображення дійсності в образотворчому мистецтві, його функції в суспільстві та історію розвитку художніх напрямів зарубіжного та вітчизняного образотворчого мистецтва;
- ознайомлення з основними видами і жанрами образотворчого мистецтва, засобами їх художньої виразності;
- дослідження розвитку історії світового та вітчизняного образотворчого мистецтва;
- вивчення спеціальних досліджень, присвячених ознайомленню дошкільників із різними видами образотворчого мистецтва та навчання образотворчої діяльності;
- оволодіння знаннями про особливості розвитку у дітей дошкільного віку образотворчих здібностей та шляхи формування творчості в образотворчій діяльності;

практичні:

- розвиток умінь виконувати мистецький аналіз творів образотворчого мистецтва і здійснювати їх добір для дітей дошкільного віку; аналізувати продуктивну діяльність дітей;
- удосконалення художньо-зображувальних умінь фахівців у галузі малюнка, живопису, декоративних розписів, скульптури, аплікації, витинання та конструювання;
- оволодіння вміннями виготовляти різноманітні наочно-методичні посібники для дітей, складати конспекти інтегрованих та комплексних занять із різних видів образотворчої діяльності;
- спрямовувати заняття з образотворчої діяльності на розвиток у дітей естетичних почуттів, формування позитивних моральних якостей особистості, необхідних для подальшого навчання образотворчої діяльності в школі;
- спостерігати за творчим процесом дітей, аналізувати продукти їх художньої творчості з метою виявлення дитячих інтересів, уподобань, обдарованості до занять образотворчою діяльністю та прийняття педагогічно виправданих рішень про шляхи їх художнього розвитку;
- створювати і облаштовувати естетично-повноцінне, різноманітне, динамічне предметно-розвивальне середовище для занять, самостійної образотворчої діяльності, роботи гуртків, художніх майстерень, шкіл;
- складати особистісну орієнтовану модель розвитку творчих здібностей кожного вихованця;
- створювати можливості для кожної дитини висувати пропозиції, творчо відстоювати власну думку щодо теми, ідеї і засобів створення образу;
- допомагати дітям домовлятися при розробці колективних творчих проєктів, спонукати їх до розповідей про свої творчі здобутки;
- складати методичні розробки творчих занять із різних видів образотворчої діяльності;
- у процесі взаємодії з батьками здійснювати інформаційно-просвітницьку діяльність щодо пояснення завдань естетичного виховання дітей, розширення їх знань про образотворче мистецтво, роз'яснення прийомів і методів організації образотворчої діяльності дітей в сім'ї;

- організувати та облаштувати виставки творів образотворчого мистецтва та дитячих творчих робіт;
- вивчати нові видання мистецької, психолого-педагогічної та методичної літератури, кращий педагогічний досвід у галузі художньо-естетичного виховання дітей дошкільного віку та впроваджувати їх у власну педагогічну діяльність для забезпечення неперервності росту власної професійної майстерності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ФК 3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в дошкільній ланці освіти.

ФК 4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Очікувані результати навчання:

ПРН 5. Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.

ПРН 6. Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітьми раннього і дошкільного віку та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання.

Міждисциплінарні зв'язки: загальна та дошкільна педагогіка, вікова психологія, малювання, ліплення.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Тема 1. Вступ. Завдання вивчення курсу. Методика керівництва образотворчою діяльністю дітей як наука.

Зв'язок методики з іншими дисциплінами навчального комплексу. Кваліфікаційні вимоги до керівника образотворчої діяльності дітей. Методи вивчення курсу.

Тема 2. Культура, мистецтво й освіта - взаємовпливові чинники розвитку особистості в образотворчій діяльності.

Культура як феномен. Освіта як елемент культури. Мистецтво як елемент культури, її знак та символи.

Тема 3. Функціональна природа мистецтва як основа проектування інтегрованої педагогічної технології образотворчої діяльності.

Поліфункціональність мистецтва в соціумі. Інтегрований підхід до проектування технології образотворчої діяльності. Рівні інтеграції змісту «педагогічної технології».

Тема 4. Види та жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дошкільника.

Підходи до класифікації видів мистецтва. Зображальність і виражальність у мистецтві. Художній образ у мистецтві. Види образотворчого мистецтва та їх жанри. Матеріали для образотворчого мистецтва. Виражальні засоби. Композиція. Перспективи. Декоративно-ужиткове мистецтво. Народні художні промисли.

Тема 5. Сенсорний розвиток як чинник та передумова образотворчості в період довкілля.

Фізіологія сенсомоторної діяльності дитини. Педагогічні технології сенсомоторного розвитку дітей в образотворчій діяльності. Взаємодія сприймання і пам'яті, взаємодія сприймання і мислення. Етапи сприймання.

Тема 6. Поняття про художньо-творчі здібності та їхній розвиток у дітей.

Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей. Структура образотворчих здібностей. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей. Роль навчання в розвитку здібностей. Періодизація розвитку образотворчих здібностей переддошкільному і дошкільному віці. Проблема художньої творчості. Динаміка розвитку творчих здібностей дітей в образотворчій діяльності.

Тема 7. Образотворча діяльність як чинник та середовище розвитку особистості дитини.

Образотворча діяльність в особистісно-орієнтованій моделі освіти. Поліфункціональність образотворчої діяльності як основи різнобічного розвитку особистості дитини.

Тема 8. Особливості інтересу до зображувальної діяльності

Роль інтересу в навчанні дітей образотворчої діяльності. Психолого-педагогічна характеристика інтересу, його особливості. Діагностика виявлення інтересу у дошкільників. Способи формування у дітей інтересу до зображувальної діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Види образотворчої діяльності та їх взаємозв'язок.

Характеристика видів образотворчої діяльності. Взаємозв'язок видів образотворчої діяльності. Принципи тематизму та сезонності в образотворчій діяльності. Мета і завдання навчання дошкільників образотворчої діяльності. Матеріали та обладнання для образотворчості.

Тема 2. Форми організації образотворчої діяльності дітей.

Форми організації роботи з образотворчої діяльності в умовах повсякденного життя. Самостійна образотворча діяльність та її організація. Заняття як форма організованого навчання образотворчої діяльності та їхні види.

Тема 3. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності. Вихідні положення питання про методи і прийоми розвитку особистості дитини в образотворчій діяльності. Види методів і прийомів та їхня характеристика. Інтеграція методів і прийомів для реалізації педагогічної мети в різних технологіях освітнього процесу образотворчої діяльності.

Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси в різних її формах як передумова образотворчої діяльності.

Краса природи надихає на творчість. Краса людини як єдність зовнішнього вигляду і внутрішніх характеристик. Краса праці і людини праці. Краса побуту як середовище життя людей. Краса образотворчого мистецтва як інтегративна духовна цінність для дітей та їхньої образотворчої діяльності.

Тема 5. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності дітей. Значення планування. Принципи планування. Види планів

Тема 6. Перспективність і наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО та школі.

Перспективність і наступність - принципи неперервності освіти. Сутність перспективності і наступності в освітній роботі з розділу «Образотворче мистецтво». Напрями, форми реалізації перспективності і наступності

Тема 7. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва.

Мета, завдання і методи розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва в сім'ї. Форми і методи педагогічної взаємодії дошкільного навчального закладу з родинами з питань художньо-естетичного розвитку дітей.

Тема 8. Інноваційно-пошукова робота педагогів у галузі методики образотворчої діяльності.

Поняття про інноваційно-пошукову діяльність. Інноваційно-пошукові напрями в галузі образотворчої діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
л		пр	ін	сам	л		пр	ін	с	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА										
Тема 1. Завдання вивчення курсу. Методика керівництва образотворчою діяльністю дітей як наука.	16	2	4		10					
Тема 2. Культура, мистецтво й освіта - взаємовпливові чинники розвитку особистості в образотворчій діяльності.	16	2	4		10					
Тема 3. Функціональна природа мистецтва як основа проектування інтегрованої педагогічної технології образотворчої діяльності.	16	2	4		10					
Тема 4. Види та жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дошкільника.	16	2	4		10					
Тема 5. Сенсорний розвиток як чинник та передумова образотворчості в період дошкільця.	16	2	4		10					
Тема 6. Поняття про художньо-творчі здібності та їхній розвиток у дітей.	16	2	4		10					
Тема 7. Образотворча діяльність як чинник та середовище розвитку особистості дитини	16	2	4		10					
Тема 8. Особливості інтересу до зображувальної діяльності <i>Контроль знань за модулем 1</i>	8	2	4		2					
Разом – модуль 1:	120	16	32		72					

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ									
Тема 1. Види образотворчої діяльності та їх взаємозв'язок.	15	4	8		3				
Тема 2. Форми організації образотворчої діяльності дітей.	15	4	8		3				
Тема 3. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.	15	4	8		3				
Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси в різних її формах як передумова образотворчої діяльності.	15	4	8		3				
Тема 5. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності дітей.	15	4	8		3				
Тема 6. Перспективність і наступність в організації образотворчої діяльності у закладі дошкільної освіти та школі.	15	4	8		3				
Тема 7. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва.	15	4	8		3				
Тема 8. Інноваційно-пошукова робота педагогів у галузі методики образотворчої діяльності. <i>Контроль знань за модулем 2</i>	15	4	8		3				
Разом – модуль 2:	120	32	64		24				
Усього годин	240	48	96		96				

5. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА		
1.	Тема 1. Завдання вивчення курсу. Методика керівництва образотворчою діяльністю дітей як наука.	2
2.	Тема 2. Культура, мистецтво й освіта - взаємовпливові чинники розвитку особистості в образотворчій діяльності.	2
3.	Тема 3. Функціональна природа мистецтва як основа проектування інтегрованої педагогічної технології образотворчої діяльності.	2
4.	Тема 4. Види та жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дошкільника.	2
5.	Тема 5. Сенсорний розвиток як чинник та передумова образотворчості в період дошкільця.	2
6.	Тема 6. Поняття про художньо-творчі здібності та їхній розвиток у дітей.	2
7.	Тема 7. Образотворча діяльність як чинник та середовище розвитку особистості дитини.	2
8.	Тема 8. Особливості інтересу до зображувальної діяльності <i>Контроль знань за модулем 1</i>	2
	Разом модуль 1:	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		

1.	Тема 1. Види образотворчої діяльності та їх взаємозв'язок.	4
2.	Тема 2. Форми організації образотворчої діяльності дітей.	4
3.	Тема 3. Методи і прийоми педагогічного супроводження образотворчої діяльності.	4
4.	Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси в різних її формах як передумова образотворчої діяльності.	4
5.	Тема 5. Альтернативні підходи до планування образотворчої діяльності дітей.	4
6.	Тема 6. Перспективність і наступність в організації образотворчої діяльності у закладі дошкільної освіти та школі.	4
7.	Тема 7. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва.	4
8.	Тема 8. Інноваційно-пошукова робота педагогів у галузі методики образотворчої діяльності. <i>Контроль знань за модулем 2</i>	4
	Разом модуль 2:	32
	Усього годин	48

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА		
1.	Малюнок як один із основних засобів зображення видимого світу. Історія малюнка. Види малюнків. Види образотворчого мистецтва. Специфіка та характерні особливості кожного виду.	4
2.	Історія живопису. Види живопису за характером використання фарб. Види живопису за призначенням. Види живопису за тематикою зображення.	4
3.	Особливості зображення овочів і фруктів. Правила зображення предметів з натури. Малювання натюрморту.	4
4.	Зображення форм рослинного світу. Послідовність малювання листка, гілки. Малювання простих квітів у перспективі. Малювання дерев різних порід. Характерні ознаки дерев.	4
5.	Зображення форм тваринного світу. Особливості зображення птахів. Послідовність малювання звірів.	4
6.	Малювання людини. Правила пропорційного зображення людини. Послідовність малювання постаті людини. Малювання голови людини в анфас і профіль.	4
7.	Сюжетне малювання. Зображення на теми повсякденного життя. Бесіди за картиною. Ілюстрування літературних творів.	4
8.	Малювання інтер'єра. Особливості малювання екстер'єра. Послідовність малювання інтер'єра.	4
	Разом модуль 1:	32
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
1.	Орнаментальні мотиви настінного розпису. Методика проведення занять у закладах дошкільної освіти.	8
2.	Історія та класифікація яворівських іграшок. Елементи та кольори	8

	яворівської іграшки. Методика навчання малювання за мотивами яворівської іграшки.	
3.	Косівська кераміка. Історія косівської кераміки. Елементи та кольори кераміки. Компонування елементів косівської кераміки на площині. Методика малювання гончарних виробів за мотивами косівської кераміки.	8
4.	Елементи та кольори опішнянської кераміки. Історія опішнянської кераміки. Компонування елементів кераміки на площині. Методика малювання гончарних виробів за мотивами опішнянської кераміки.	8
5.	Історія петриківського розпису. Елементи та кольори петриківського розпису. Техніка перехідного мазка. Послідовність виконання елементів петриківського розпису. Методика малювання виробів за мотивами петриківського розпису.	8
6.	Види аплікацій. Прийоми вирізування та наклеювання елементів декоративної аплікації за мотивами українського ужиткового мистецтва на тему: “Букет”, “Вазон”, “Дерево життя”. Методика виконання декоративної аплікації за мотивами українського ужиткового мистецтва.	8
7.	Види скульптури. Ліплення тварини, людини, пташки. Методика ліплення конструктивним, пластичним та комбінованим способом у закладі дошкільної освіти.	8
8.	Види конструювання. Особливості конструктивної діяльності дошкільників. Методика організації конструктивної діяльності у закладі дошкільної освіти.	8
	Разом модуль 2:	64
	Усього годин	96

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА		
1.	Основні закони та правила композиції. Теоретичні основи композиції. Необхідність зв'язку та взаємодії узгодженості всіх елементів композиції. Прийоми композиції. Засоби композиції.	10
2.	Кольорознавство. Поняття про колір та його властивості. Основні та похідні кольори. Хроматичні та ахроматичні кольори. Кольори на спектральному крузі. Теплі та холодні кольори.	10
3.	Побутовий жанр. Особливості малювання транспорту, музичних інструментів у різних вікових групах.	10
4.	Пейзажний жанр. Процес малювання дерева з натури. Правила малювання пейзажу. Передача плановості пейзажу. Особливості малювання природи у різних вікових групах.	10
5.	Анімалістичний жанр. Послідовність малювання риб, птахів, звірів. Особливості малювання тварин у різних вікових групах.	10
6.	Портретний жанр. Послідовність малювання голови людини. Малювання постаті людини. Особливості малювання людини в статиці та динаміці у різних вікових групах.	10
7.	Гурткова робота з образотворчої діяльності в дошкільному навчальному закладі. План роботи гуртка. Принципи організації гурткової роботи в різних вікових групах.	10

8.	Стилі образотворчого мистецтва. Особливості та характерні ознаки. Архітектура. Створення архітектурних споруд у техніці ліплення або живопису. <i>Контроль знань за модулем 1</i>	2
	Разом модуль 1:	72
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
1.	Загальна характеристика декоративно-прикладного мистецтва України. Методика ознайомлення дошкільників із зразками декоративно-прикладного мистецтва.	3
2.	Вишивка. Техніки виконання вишивок. Типологія вишитих виробів. Методика проведення занять у середній та старшій групах.	3
3.	Писанкарство. Типологія писанок. Методика проведення занять у різних вікових групах.	3
4.	Витинанка. Види витинанок. Способи вирізування. Методика проведення занять у закладі дошкільної освіти.	3
5.	Художнє ткацтво та килимарство. Типологія тканих виробів одягового та інтер'єрного призначення. Методика проведення занять у закладі дошкільної освіти.	3
6.	Художня обробка дерева. Матеріали. Техніки. Типологія виробів. Методика проведення занять у закладі дошкільної освіти.	3
7.	Художнє плетіння. Лозоплетіння. Типологія виробів. Методика проведення занять у різних вікових групах.	3
8.	Види інноваційних технік. Матеріали, інструменти та способи виконання малюнків з використанням інноваційних технік. Методика використання інноваційних технік та матеріалів у малюванні, ліпленні та аплікації. <i>Контроль знань за модулем 2</i>	3
	Разом модуль 2:	24
	Усього годин	96

8. Методи контролю

Іспит – 5-й семестр

Іспит – 6-й семестр

Оцінювання знань студента проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

- семінарські/самостійні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50
- іспит: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50

Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

9. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Іспит	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		

T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	ІНДЗ	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів

МКР – модульна контрольна робота

К – колоквіум

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>	
			<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</i>	<i>Залік</i>
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

10. Рекомендована література

Базова

1. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво: навчальний посібник / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич. – Львів: Світ, 1993. – 272 с.
2. Антонович Є. А. Малюнок і живопис: навчальний посібник / Є. А. Антонович – К.: Вища школа, 1990. – 84 с.
3. Беличко Ю.В. Український живопис: сто вибраних творів / Ю.В. Беличко. – К.: Мистецтво, 1989. – 191 с.
4. Горошко Н.А. Зображувальна діяльність у дошкільному навчальному закладі: навчальний посібник / Н.А. Горошко. – Х.: Основа, 2007. – 176 с.
5. Кардашов В.М. Теорія та методика викладання образотворчого мистецтва. Навч. пос. – К.: Вид. Дім «Слово», 2007. -296 с.
6. Кириченко М. А. Основи образотворчої граматики: навчальний посібник / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с.: іл.
7. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис: навчальний посібник / М.А. Кириченко. – К.: Знання – Прес, 2006. – 228с.
8. Комарова Т.С. Теорія та методика образотворчої діяльності в дитячому закладі: навчальний посібник / Т.С. Комарова. – К.: Вища школа, 1998р. – 223с.
9. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навчальний посібник/ В.П.Котляр. – К.: Кондор, 2006. – 200 с.
10. Луцан Н.І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну. Навч. пос. – К.: Вид. Дім «Слово», 2009. -172 с.

11. Михайленко В.Є. Основи композиції: навчальний посібник/ В.Є. Михайленко. – К.: Каравела, 2004. – 304 с.
12. Сухорукова. Г.В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник/ Г.В. Сухорукова, О.О. Дронова, Н.М. Голота, Л.А. Янцур/ за заг. ред. Г.В. Сухорукової. – К.: Слово, 2010. – 376 с.: іл.
13. Терещенко О.П. Розвиток творчості старшого дошкільника в образотворчій діяльності. – К.: Світлич, 2009.
14. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура : навчальний посібник / І. М. Туманов. – Львів: Аверс, 2010. – 496 с.
15. Фольта О. В. Основи художнього конструювання: навчальний посібник / О. В. Фольта, Р. І. Смолинський. – К.: Вища школа, 1996. – 196 с.; іл.
16. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення: навчальний посібник / М. Яремків. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 112 с.

Допоміжна

1. Басанець Л.В. Художні техніки рисунка: навчальний посібник / Л.В. Басанець. – Одеса: ОДПШ, 2002 – 128 с.
2. Гаврилюк О. Нові технології навчання — ефективний шлях забезпечення високої кваліфікації спеціалістів / О. Гаврилюк // Рідна школа – 2008. – № 6. – С. 68 – 71.
3. Жердзицький В. Є. Живопис. Техніка і технологія: навчальний посібник / В. Є. Жердзицький. – Х.: Колорит, 2006. – 327 с.
4. Запаско Я.П. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. Т.1/ Я.П. Запаско, І.В. Голод, В.І. Білик, Я.О. Кравченко, С.П. Лупій, В.Ф. Любченко, І.А. Мельник, О.О. Черновський, Р.Т. Шмагайло. – Львів: Афіша, 2000. – 364 с., - 316 іл.
5. Запаско Я.П. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. Т.2 / Я.П. Запаско, І.В. Голод, В.І. Білик, Я.О. Кравченко, С.П. Лупій, В.Ф. Любченко, І.А. Мельник, О.О. Черновський, Р.Т. Шмагайло. – Львів: Афіша, 2000. – 400 с., - 279 іл.
6. Захарчук-Чугай Р. Народне декоративне мистецтво Українського Полісся. / Р.В. Захарчук-Чугай. – Л.: Інститут народознавства НАН України, 2007. – 336 с.
7. Кара-Васильєва Т. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю». / Т. Кара-Васильєва, З. Чегусова. – К.: Либідь, 2005. – 280 с.
8. Красноголовець О. С. Основи скульптури: навчальний посібник / О. С. Красноголовець. – К.: Знання, 2008. – 171 с.
9. Мельник А.М. Український живопис ХХ – ІХ ст.: альбом / А.М. Мельник. – К.: Галерея, 2007. – 304 с.
10. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: словник-довідник. / А.М. Пасічний. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 216 с.
11. Перепадя В.В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі: навчальний посібник/ В.В. Перепадя. – Львів: Палітра, 2003. – 288с.:іл.
12. Придатко Т.В. Мистецтво України 1991-2003 / Т.В. Придатко, З.В. Чегусова – К.: Мистецтво, 2003. – 256 с.
13. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика) / М.Р. Селівачов. – К.: ТОВ «Аспект – Поліграф», 2005. – 400 с., іл.
14. Чегусова З.В. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття: альбом-каталог / З.В. Чегусова. – К.: «Атлант ЮЕМСІ», 2002. – 511с.

11. Інформаційні ресурси

Інтернет-ресурси:

Базовий компонент дошкільної освіти [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/basic1/>

Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/programy.html>

<http://www.oko.kiev.ua> – архітектура і краєзнавство України;

<http://www.spadshina.com.ua> – українська спадщина;

<http://prostir.museum/> – музейний простір України;

<http://namu.kiev.ua/> – Національний художній музей України;

<http://www.mundm.kiev.ua/> – Національний музей українського мистецтва;

<http://www.derev.org.ua/index.html> – дерев'яні храми України;

<http://hutsul.museum/> – Національний центр мистецтва Гуцульщини і Покуття;

<http://www.artofukraine.com> – сучасне мистецтво українських художників;

http://www.louvre.fr/llv/commun/home_flash.jsp – Лувр (Париж, Франція);

<http://www.metmuseum.org> – Метрополітен (Нью-Йорк, США);

<http://www.hermitagemuseum.org/> – Ермітаж (Санкт-Петербург, Росія);

<http://www.khm.at/> – Музей історії мистецтва (Відень);

<http://staratel.com/> – напрямки живопису;

<http://www.abc-people.com/typework/paint/index.htm> – мистецтво живопису;

<http://artclassic.edu.ru/catalog.asp> – колекція “Світова художня культура”;

<http://www.artclass.lviv.ua> – журнал “Артклас”, статті про мистецтво;